СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«РЕГУЛЯТОРНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Назва кафедри	Права та публічного управління
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	**Сафронова Ольга Миколаївна**, кандидат наук державного управління, доцент, доцент кафедри права та публічного управління
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/safronova-olga-mikolayivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail), сторінка курсу в Moodle	o_safronova@ukr.net https://dist.nasoa.edu.ua/course/view.php?id=1340 https://dist.nasoa.edu.ua/course/view.php?id=526

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних та семінарських занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
Обсяг:	Денна форма навчання					
	4	120	20	22	78	Залік
	Заочна форма навчання					
	4	120	2	4	114	Залік

Опис дисципліни	**Навчальна дисципліна «Регуляторна політика у сфері господарської діяльності»** є вибірковою компонентою навчального плану. Вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію. **Мета вивчення навчальної дисципліни** полягає у формуванні у студентів системних знань про теоретичні та практичні засади реалізації регуляторної політики; розвитку навичок проведення аналізу регуляторного впливу (АРВ) регуляторних актів, а також здатності приймати обґрунтовані управлінські рішення у сфері оцінки результативності регуляторних актів та забезпечення транспарентності регуляторної політики держави **Завдання вивчення навчальної дисципліни**: засвоєння принципів і процедур формування і реалізації регуляторної політики, оволодіння методикою проведення аналізу регуляторного впливу (АРВ) регуляторних актів; формування вміння оцінювати результативність регуляторних актів. **Формат проведення дисципліни:** лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Професійні компетентності	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен **знати:** • сутність і практичне значення запровадження регуляторної політики держави в господарській сфері; • принципи та інструментарій реалізації регуляторної політики держави в

	господарській сфері; • специфіку застосування методики АРВ при прийнятті регуляторних актів в Україні; • засоби оцінки ефективності прийняття регуляторних актів, забезпечення транспарентності та результативності регуляторної політики держави в господарській сфері в Україні.
Програмні результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен **вміти:** • ідентифікувати проблеми регуляторного характеру у сфері господарської діяльності і визначати механізми їх ефективного вирішення; • обґрунтовувати недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшення адміністративного втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання та усунення адміністративних бар‘єрів для розвитку господарської діяльності; • розуміння механізмів правового регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади та суб'єктами господарювання, • аналізувати доцільність застосування сучасного інструментарію публічного управління та адміністрування для забезпечення розвитку підприємництва; • вибирати та застосовувати техніки аналізу регуляторного впливу на перебіг господарських процесів; • обґрунтовувати необхідність державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта; • обґрунтовувати відповідність проєкту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики; • розуміти вимоги, які ставляться до АРВ; • застосовувати знання про механізми та процедури регулювання, проведення АРВ, • забезпечувати ефективність та транспарентність регуляторної політики
Програма навчальної дисципліни	**Змістовий модуль 1. Регуляторна політика в системі державного регулювання господарської діяльності. Аналіз впливу регуляторних актів у сфері господарської діяльності.** Тема 1. Регуляторна політика у сфері господарської діяльності: сутність і принципи реалізації Тема 2. Сутність і особливості реалізації регуляторної політики: зарубіжний досвід і вітчизняна практика Тема 3. Методологія та інструментарій аналізу регуляторного впливу (АРВ). Аналіз вигод і витрат, вартість регулювання для держави та суб'єктів господарювання. Тема 4. Вартість регулювання для малого бізнесу (М-тест) **Змістовий модуль 2. Забезпечення транспарентності і результативності регуляторної політики у сфері господарської діяльності** Тема 5. Показники результативності та критерії оцінки регуляторного акту Тема 6. Відстеження результативності регуляторних актів Тема 7. Участь громадськості у формуванні і реалізації регуляторної політики Тема 8. Пріоритетні напрями удосконалення регуляторної політики держави у сфері господарської діяльності України
Методи навчання	Під час проведення лекцій застосовуються такі методи навчання: презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, пояснення, обговорення теоретичних питань, дискусії, ілюстративно-роздатковий матеріал. Під час практичних (семінарських) занять застосовуються такі методи навчання: доповіді, письмове виконання практичних занять, тестування, методи «мозкового штурму», дослідницькі методи.

Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проєктор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи MicrosoftTeems та Moodle для дистанційного навчання.
Політики навчальної дисципліни	***Політика щодо академічної доброчесності.*** Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОА є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 26 червня 2026 р., протокол № 15. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОА та Положення про академічну доброчесність НАСОА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п. 4.17.2 Положення про академічну доброчесність НАСОА. ***Політика щодо відвідування занять.*** Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати занять. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. ***Політика щодо перескладання.*** Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії. ***Політика щодо оскарження результатів оцінювання.*** Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 25 травня 2020 р., протокол № 8 (зі змінами та доповненнями: протокол №10 від 08 травня 2025 р., протокол №4 від 4 листопада 2025 р.).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. OECD (2025), OECD Integrity and Anti-Corruption Review of Ukraine, OECD Public Governance Reviews, OECD Publishing, Paris, https://doi.org/10.1787/7dbe965b-en.
2. Дунаєв І., Петровська І., Сафронова О., Дарованець О., Дарованець К., Міталь О., Носирєв О. Розробка методики оцінки ефективності розумних міст в умовах цифровізації міського управління *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies.* 2022. 3 (13(117). 6–16 DOI: https://doi.org/10.15587/1729-4061.2022.260304 (Scopus)
3. Європейські орієнтири публічного управління : колект. монографія / [Лихач Ю. Ю. (кер. авт. кол.) та ін. : заг. ред.: Алюшина Н. О.]. К.: НАДС : Вища школа публічного управління, 2023. 220 с.
4. Матвійчук А. В. Регуляторна політика і механізм її адміністративно-правового значення / А. В. Матвійчук ; Держ. ун-т інфраструктури і технологій. Чернігів : Десна Поліграф, 2019. 391 с.

5. Мельниченко Б. Б. Європейські стандарти публічного управління : навч. посіб. для здобувачів третього (освіт.-наук. рівня вищ. освіти) / Богдана Мельниченко ; Нац. ун-т "Львів. політехніка", Ін-т права, психології та інновац. освіти. Львів : Бона, 2025. 278 с.
6. Модернізація економічної політики розвитку сфер діяльності та ринків [Електронний ресурс] : у 4 ч. / НАН України, ДУ ”Ін-т економіки та прогнозування НАН України”. Київ : Інститут економіки та прогнозування НАН України, 2020.
7. Мороз В. В., Сафронова О. М., Олійник Н. І. Регуляторна політика у сфері господарської діяльності : конспект лекцій. К.: НАДУ, 2020. 196 с.
8. Публічне управління : термінол. слов. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє ; [Абрамов В. І. та ін. ; уклад.: В. С. Куйбіда та ін.]. К.: НАДУ, 2018. 223 с.
9. Сафронова О. М. Концепція «розумного регулювання» («smart regulation») як методологічне підґрунтя удосконалення державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності України *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*: зб. наук. праць. № 3–4. 2025. DOI: 10.31767/nasoa.3-4-2025.17 URI https://ir.nasoa.edu.ua/handle/123456789/2050
10. Сафронова О. М. Перспективи упровадження інноваційних підходів до реалізації регуляторної політики держави відповідно до концепції «розумного регулювання» *Публічне управління в Україні: історичний досвід та перспективи розвитку:* матеріали щоріч. Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 17 лют. 2026 р.) / за заг. ред. Л. Г. Комахи, А. В. Кожиної, Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкової, Н. Б. Ларіної. Київ: ННІПУДС КНУ імені Тараса Шевченка, 2026. 696 с.– С. 211-213
11. Сафронова О. М. Перспективи розвитку взаємодії органів влади та суб‘єктів підприємницької діяльності при здійсненні регуляторної політики в сучасних умовах України *Розвиток системи обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в Україні : теорія, методологія, організація* : збірник тез доповідей учасників XXIV Всеукраїнської науково-практичної конференції. Київ: Інтерсервіс, 2026. 310 с. - с. 160-162.
12. Система публічного управління національною економікою в умовах євроінтеграції: формування та розвиток: монографія / авт. кол. Н. І. Олійник, О. П. Слюсарчук, С. А. Дяченко, О. І. Кілієвич, Н. С. Криштоф, О. М. Сафронова та ін..; за заг. ред.. Н. І. Олійник. К. : НАДУ, 2019. 452 с.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю студент отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Регуляторна політика у сфері господарської діяльності» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях, у т.ч.:	
	-розв’язання практичного завдання, написання обґрунтованих аналітичних висновків	Від 1 до 3 балів

	-розв’язання теоретичного завдання	Від 1до3 балів
	-усне опитування, участь у навчальній дискусії, тестування	1 бал
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 20 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 20 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання розрахункового характеру; розв’язок ситуаційних завдань, презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Практичні заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на практичному занятті. Робота на практичному занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті становить 3 бали. Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичних занять у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
2-3	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому літературу.
1-2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі написання аналітичних записок (презентацій), що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюються від 0 до 20 балів

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є залік, який проводиться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюється від 0 до 30 балів.

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Залік		**Оцінка**	**Пояснення**
Зараховано	**90-100**	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
Незараховано	**35-59**	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Чим визначається об'єктивна необхідність втручання держави в господарські процеси в умовах ринкової економіки? Назвіть та поясніть сутність «неспроможностей» ринку.

2. Як би Визначили сутність «неспроможностей» держави як регулятора господарських процесів в умовах ринкової економіки.
3. У чому полягає сутність державного регулювання економіки? Як би Ви пояснили взаємозв'язок державного регулювання з ринковим саморегулюванням?
4. Що являють собою адміністративні бар'єри у розвитку малого і середнього бізнесу в ринковій економіці? На Вашу думку, які саме адміністративні бар'єри є основними стримуючими чинниками у розвитку малого і середнього підприємництва в сучасних умовах України?
5. Розкрийте сутність поняття «регуляторна політика». Назвіть і охарактеризуйте основні принципи відповідної державно-управлінської діяльності.
6. На Вашу думку, які функції виконує регуляторна політика у вітчизняній системі державного регулювання господарських процесів і відносин?
7. Поясніть зміст еволюції підходів до здійснення регуляторної політики в країнах із сталими ринковими відносинами. Чи зберігають значення критерії розмежування етапів впровадження цих підходів до сучасних умов України?
8. У чому полягає зміст державної регуляторної політики в Україні? Назвіть і охарактеризуйте інструментарій здійснення регуляторної політики в Україні.
9. На Ваш погляд, які чинники зумовлюють специфіку здійснення регуляторної політики в Україні? Поясніть зміст їх впливу на управлінську практику в цій сфері відносин.
10. На Вашу думку, які заходи органів державної влади сприятимуть просуненню регуляторної реформи в сучасних умовах України?
11. Поясніть сутність АРВ регуляторних актів, завдання та процедурні моменти його проведення.
12. Назвіть та охарактеризуйте основні методи проведення АРВ.
13. Які чинники, на Вашу думку, визначально впливають на якість і результативність проведення АРВ регуляторних актів в сучасних умовах України?
14. Поясніть взаємозв'язок цілей і показників (індикаторів) реалізації та результатів реалізації регуляторних актів. Яку роль вони відіграють при визначенні проблеми та альтернатив регулювання?
15. Охарактеризуйте мету та основні етапи аналізу вигод та витрат.
16. Чим зумовлюється необхідність проведення М-Тесту?
17. У чому полягає сутність «методу стандартних витрат» в рамках вимірювання вартості регулювання?
18. Назвіть та охарактеризуйте зміст обов'язкових показників результативності регуляторних актів.
19. Які саме методи, на Ваш погляд, було б доцільно використати при проведенні аналізу регуляторного впливу на конкуренцію і навколишнє середовище в національній економіці?
20. Розкрийте зміст і процедури проведення попереднього (базового), поточного (періодичного) та ретроспективного (повторного) відстеження результативності регуляторних актів в Україні.
21. Поясніть, чим зумовлена необхідність участі громадськості у розробці і реалізації регуляторної політики держави.
22. Назвіть і охарактеризуйте основні механізми участі громадськості у формуванні і реалізації регуляторної політики.
23. На Вашу думку, наскільки повно використовуються механізми участі громадськості у формуванні і реалізації регуляторної політики в сучасній управлінській практиці України?
24. Розкрийте зміст процедур проведення громадських обговорень і консультацій при прийнятті регуляторних документів. Як би Ви визначили пріоритети удосконалення практики проведення громадських обговорень в сучасних умовах України?
25. В чому полягає сутність та завдання проведення громадської антикорупційної експертизи?
26. Яка послідовність дій при проведенні громадської антикорупційної експертизи нормативно-правових актів?
27. На вирішення яких саме завдань зорієнтовано проведення громадського моніторингу регуляторної діяльності органів влади?
28. Які заходи Ви можете запропонувати для удосконалення взаємодії органів влади та інститутів громадянського суспільства в процесі здійснення громадської антикорупційної

експертизи регуляторних актів в Україні?
29. Які заходи органів влади, на Вашу думку, були б доречними з позицій підвищення дієвості громадського моніторингу регуляторної діяльності в Україні?
30. Як би Ви визначили передумови забезпечення транспарентності і результативності регуляторної політики в сучасних умовах України?

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри права та публічного управління, протокол № 1 від 28.08.2026 р.